

Ministarstvo financija, Hrvatska

**DESETI GODIŠNJI SASTANAK VISOKIH BUDŽETSKIH ZVANIČNIKA
IZ ZEMLJA CENTRALNE, ISTOČNE I JUGOISTOČNE EVROPE
(CESEE)
„NEKAD I SAD”**

Ivana Jakir-Bajo

Načelnica Sektora za izvršenje državnog proračuna

Hag, jun 2014.

2004 – Prvi sastanak
2014 – Deseti sastanak

2012 – Osmi sastanak
2013 – deveti sastanak
2007 - Treći sastanak
2009 – Peti sastanak

2008 – Četvrti sastanak
2006 – Drugi sastanak
2011 – Sedmi sastanak
2010 – Šesti sastanak

ŠTA JE BILO ZAJEDNIČKO PRETHODNIM SUSRETIMA?

1. Uvek u skladu s trenutnom situacijom
2. Prilika za sve visoke budžetske zvaničnike da steknu uvid u
 - Razvoj događaja u vezi s budžetiranjem i finansijskim upravljanjem
 - Iskustva zemalja u sprovođenju fiskalnih reformi
 - Sticanje znanja o najboljoj praksi u vezi s određenim budžetskim i fiskalnim pitanjima
3. Pregledi budžeta u zemljama:
 - 15 pregleda budžeta u zemljama
 - 2013 - Albanija
 - 2011 – Ukrajina i Crna Gora
 - 2010 – Litvanija i Moldavija
 - 2009 – Bugarska i Letonija
 - 2008 – Estonija i Rusija
 - 2007 – Mađarska i Turska
 - 2006 – Hrvatska i Gruzija
 - 2004 – Slovenija i Rumunija

ŠTA JE BILO ZAJEDNIČKO PRETHODNIM SUSRETIMA?

4. Ankete i pregledi OECD-a o najboljim praksama

5. „Evergrin“ teme

- Srednjoročni okvir rashoda
- Budžetiranje prema programima / učinku
- Obračunsko računovodstvo
- Informacioni sistemi

UTICAJ FINANSIJSKE KRIZE NA DNEVNI RED SASTANAKA

1. Teme dnevnog reda pre krize (2004-2008)
 1. Pravni okvir
 2. Uloga različitih institucija u budžetskom procesu
 3. Metodologija budžeta i računovodstva
2. Teme dnevnog reda tokom krize – reagovanja na krizu (2009-2011)
 1. Uticaj finansijske krize
 2. Izazovi obezbeđivanja fiskalne discipline
 3. Fiskalna konsolidacija
3. Teme dnevnog reda posle krize (2012 -...)
 1. Stečene pouke
 2. „Veća” fiskalna disciplina
 3. Pravila i zahtevi EU

Pre krize

• 2004.

- Najnovija dešavanja u vezi sa budžetiranjem i finansijskim upravljanjem u zemljama članicama OECD-a
- Izgradnja kapaciteta
- Finansijsko izveštavanje i upravljanje gotovinom
- Višegodišnje procene rashoda
- Agencije
- Programsко budžetiranje

• 2006.

- Uloga MF u budžetskom procesu
- Prioriteti za reforme budžeta
- Organski zakon o budžetu
- Budžet i gotovina
- Obračunsko računovodstvo u javnim finansijama
- Budžetiranje prema učinku
- Korišćenje informacionih sistema kao podrška budžetskom procesu
- Višegodišnji okviri i procene rashoda

Posle krize

- **2007.**

- Odnos između parlamenta i kancelarije za budžet
- Uključivanje građana u proces budžetiranja
- Budžetiranje prema učinku i obračunsko budžetiranje
- Indikatori PEFA

- **2008.**

- Politička ekonomija fiskalnih reformi u Centralnoj i Istočnoj Evropi
- Koordinacija fiskalne politike u EU
- Statistika vladinih finansija (ESA95, SNA93)
- Srednjoročno budžetiranje
- Finansiranje sistema socijalne sigurnosti - penzije
- Nezavisne službe za izradu projekcija
- Organizacija službe za budžet
- Trikovi (problematične računovodstvene prakse)

Reagovanje na krizu (2009 – 2011)

- **2009.**

- Uticaj finansijske krize na budžetsku politiku u zemljama Centralne i Istočne Evrope
- Uticaj finansijske krize na fiskalnu disciplinu i fiskalnu održivost
- Problem van-budžetske javne potrošnje u zemljama Centralne i Istočne Evrope
- Nacionalna fiskalna politika i koordinacija EU: pravila i institucije
- Iskustvo u vezi sa reformom
- Budžetska klasifikacija u zakonu o budžetu
- Investicioni budžet
- Poboljšanje parlamentarnog nadzora
- Informacije o učinku i budžetu

Reagovanje na krizu (2009 – 2011)

- **2010.**

- Redefinisanje modela rasta u zemljama istočne Europe nakon krize
- Fiskalne i monetarne institucije u zemljama CESEE
- Posledice veće potrebe za nadzorom ispunjavanja zahteva EU u zemljama kandidatima i potencijalnim kandidatima
- Izazovi obezbeđivanja fiskalne discipline: uloga fiskalnih regulatora i finansijskih tržišta
- Kako povećati odgovornost resornih ministarstava za budžetsku disciplinu
- Kako struktuirati polazne procene (tekuća politika) za srednjoročni okvir
- Izazovi korišćenja srednjoročnog okvira rashoda u periodu posle krize

Reagovanje na krizu (2009 – 2011)

- **2011**

- Tekući izazovi fiskalne politike u zemljama Centralne i Istočne Evrope
- Fiskalna konsolidacija u zemljama CESEE
- Novi zahtevi za zemlje članice EU u vezi s budžetskim okvirima
- Upravljanje izvršnim agencijama
- Srednjoročni okvir rashoda
- Kako izvršiti analizu dugoročne fiskalne održivosti?

Posle krize (2012 - ...)

- **2012**

- Pouke stečene tokom fiskalne krize i napor i za oporavak
- Najnoviji pokušaji jačanja fiskalnog upravljanja u EU
- Budžet u okolnostima primene mera štednje i sporijeg ekonomskog rasta
- Politička predanost fiskalnoj disciplini: važnija od zakonskih odredbi
- Preporuke za korišćenje javno-privatnih partnerstava

- **2013**

- Pokušaji oporavljanja javnih finansija u regionu CESEE
- Primena novih paketa EU o ekonomskom i fiskalnom upravljanju
- Obračunsko računovodstvo i budžetiranje
- Transparentnost budžeta – najbolja praksa
- Srednjoročni okvir rashoda – najbolja praksa
- Budžetiranje prema učinku – najnoviji trendovi
- Savremeni informacioni sistemi koji se koriste za budžet i trezor

KO JE BIO A NAMA „ONDA i SADA”?

- ◆ Uz OECD i SIGMU, od samog početka
 - GTZ/GIZ
 - SVETSKA BANKA
 - CEF
- ◆ Od 2011 – Predstavnik Evropske komisije
- ◆ 2012.
 - Plenarna sesija sa Regionalnom mrežom visokih budžetskih zvaničnika iz zemalja CESEE
- ◆ Od 2013 – mreža PEMPAL

VISOKI BUDŽETSKI ZVANIČNICI

„NEKAD I SAD”

